

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte

STUDIJU VIRZIENA

Socioloģija, antropoloģija, politoloģija

Pārskats par 2023./2024 studiju gadu

Apstiprināts Senātā 11.12.2024. Nr. 12-21

Studiju virziena vadītājs

L. Paula

Jelgava 2024

Saturs

1.	Studiju virziena studiju programmas un to izmaiņas	3
2.	Studiju virziena stratēģijas izmaiņas	3
3.	Studiju virziena ekspertu/darba devēju rekomendāciju izpilde.....	3
4.	Studiju virziena studiju satura pilnveidošana un aktualizēšana	5
4.1.	Izmaiņas studiju plānos un esošajos studijuursos	5
4.2.	Jaunu studiju kursu izveidošana	6
4.3.	Jaunas mācību grāmatas, studiju materiāli un citi informācijas resursi	6
4.4.	Studējošo noslēguma darbu tēmu analīze un novērtējums	7
4.5.	Studiju noslēguma pārbaudījumu izstrādes ieteikumi	8
5.	Mācībspēki un pētnieki	8
5.1.	Profesionālā pilnveide.....	8
5.2.	Zinātniskās pētniecības veicināšana	8
5.3.	Doktorantu/maģistrantu iesaistīšana studiju kursu īstenošanā.....	9
6.	Sadarbība.....	9
6.1.	Sadarbības stiprināšana ar ieinteresētajām pusēm	9
6.2.	Starptautiskās sadarbības veicināšana	10
7.	Studiju virziena resursu izmaiņas	11
7.1.	Studējošo un absolventu skaits	11
7.2.	Mācībspēku skaits.....	12
7.3.	Studiju virziena infrastruktūras izmaiņas.....	13
8.	Plānotās galvenās aktivitātes aktuālajā studiju gadā	13
PIELIKUMI	PIELIKUMI	14

Studiju virziena pilnveides pasākumi 2023./2024. STUDIJU GADĀ

1. Studiju virziena studiju programmas un to izmaiņas

Studiju virziens „Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” LBTU ir akreditēts līdz 2026. gada 23. oktobrim. Virzienā tiek īstenotas divas akadēmiskās izglītības studiju programmas (skat. 1. tabulu).

1. tabula

Studiju virzienā ietilpstošās akadēmiskās programmas

Nr.	Nosaukums	Studiju veids	KP	Iegūstamais grāds un/vai kvalifikācija
1.	Organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģija	Pilna laika klātie	180	Bakalaura grāds organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģijā (Bc.sc.soc.)
		Nepilna laika tālmācība	180	
2.	Organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģija	Pilna laika klātie	120	Maģistra grāds organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģijā (Mg.sc.soc.)
		Nepilna laika tālmācība	120	

2. Studiju virziena stratēģijas izmaiņas

Studiju virziena attīstībā tika turpināts darbs pie internacionalizācijas, strādājot pie ārvalstu studentu piesaistes abās studiju programmās. 2023. gada 17. maijā AIKA Studiju kvalitātes komisija piešķīra licenci starptautiskas maģistra studiju programmas “Lauku kopienu attīstība” (*Rural Community Development*) īstenošanai kopā ar partneraugstskolām no Igaunijas (Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāte), Lietuvas (Vitauta Dižā universitāte), Somijas (Helsinki Universitātes Lauku institūts) un Rumānijas (Bukarestes Ekonomikas studiju universitāte). Studiju programma tika izstrādāta ERASMUS+ programmas projekta “*Kopīgās maģistra studiju programmas lauku kopienu attīstībā izstrāde*” (Nr. 2020-1-EE01-KA203-077886) ietvaros. Diemžēl sadarbības partneriem neizdevās licencēt studiju programmu savās valstīs (netika panākta kopīga vienošanās par piešķiramo grādu), tādēļ kopīgas programmas īstenošana nav iespējama tādā formātā, kā bija iecerēts, un studiju programma tiks slēgta 2024./2025. studiju gadā.

3. Studiju virziena ekspertu/darba devēju rekomendāciju izpilde

Darba devēju pārstāvji ir gan VEK, gan MEK sastāvā. Komisiju darba rezultātā izteiktie ieteikumi par, piemēram, tēmu izvēli, izpētes metožu izraudzīšanos u.c. aspektiem noslēguma darbu pilnveidei, tiek ņemti vērā. 2023./2024. studiju gadā studiju virziens tika sagatavots akreditācijas procesam, 29.-30. aprīlī notika starptautiskas ekspertu grupas vizīte LBTU ESAF. 2024. gada jūlijā tika saņemts ekspertu ziņojums, kurā norādītas rekomendācijas studiju virzienam kopumā un atsevišķu studiju programmu pilnveidei. Detalizēts īstermiņa un ilgtermiņa rekomendāciju apraksts un plāns to ieviešanai parādīts 1.-3. pielikumos. 2. tabulā apkopotas rekomendācijas, kuras ieviestas jau līdz 2024. gada 2. septembrim, kad LBTU iesniedza iesniegumu par studiju virziena akreditāciju AIKA platformā.

2. tabula

Rekomendācijas un to izpilde līdz 2024.gada 2.septembrim

Nr.	Ekspertu rekomendācijas	Izpildes/nepildīšanas apraksts un argumentācija
Rekomendācijas studiju virzienam kopumā		
1.	Lai nodrošinātu vienotu un izmērāmu vērtēšanas sistēmu, līdz nākamā akadēmiskā gada sākumam visiem akadēmiskā personāla locekļiem jāsaģatavo Google Scholar profils, lai raksturotu savu profesionālo un didaktisko attīstību.	Visiem studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem docētājiem ir izveidoti <i>Google Scholar</i> konti

Nr.	Ekspertu rekomendācijas	Izpildes/nepildīšanas apraksts un argumentācija
2.	<p>Izstrādāt vismaz vienu starpdisciplināru pētniecības projektu ar citām stratēģiskām jomām un pētniecības jomām LBTU, piemēram, lauksaimniecību, mežsaimniecību, reģionālo attīstību, īpaši uzsverot, piemēram, sociālās ilgtspējas aspektu izvērtēšanu šajās jomās vai ietekmi uz attīstību konkrētos reģionos vai vietējās pašvaldībās.</p>	<p>1) 2024. gada vasarā Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas (Interreg VI-A Latvia–Lithuania Programme 2021–2027) projektā "Improving the social entrepreneurship ecosystem in Zemgale and Northern Lithuania", RE:IMPACT (No. LL-00020) izstrādāta metodoloģija salīdzinošajai analīzei par sociālajiem inovatoriem Zemgales un Ziemeļlietuvas reģionā un veikta salīdzinošā analīze (iesaistīta SOHU asoc.prof., vadošā pētniece ar Dr.sc.soc. grādu (socioloģija) un EKRA asoc.prof., vadošā pētniece ar Dr.oec. grādu (sociālā ekonomika))</p> <p>2) 2024.-2025. gadā tiks īstenots LBTU Pētniecības un attīstības grants "Increasing sustainability and competitiveness through green and digital innovations in the rural SMEs" (projektā darbosies starpdisciplināra pētnieku komanda (ekonomisti un sociologi), no SOHU iesaistīta asoc.prof., vadošā pētniece ar Dr.sc.soc. grādu)</p> <p>3) 2024. gadā sadarbībā ar LLKC tiek īstenots līgumpētījums - priekšizpēte profesionālās izglītības lauksaimniecībā stratēģijas izstrādes vajadzībām (no SOHU iesaistītas asoc.prof., vadošā pētniece ar Dr.sc.soc. grādu un pasniedzēja ar Mg.sc.soc. grādu)</p>
3.	<p>Atbalstīt līdzsvaru starp mācīšanu un pētniecību, izstrādājot motivācijas sistēmu, kas ir labvēlīgāka mācībspēku profesionālās karjeras attīstībai, veicinot pētniecības tīklošanu un partneru meklēšanu, atbalstot konferences un vasaras skolu apmeklēšanu, jo īpaši jauniešiem pētniekiem.</p>	<p>LBTU Padomes un vadības kompetencē ir mainīt vai nemainīt esošos darba algas samaksas principus. Sākot ar 2024. gada 1.septembri tiek ieviests amats - studiju programmas direktors un institūta direktors, tādējādi akadēmiskā amatā līdz šim ietvertais organizatoriskais darbs tiks izdalīts atsevišķi.</p>
4.	<p>Piesaistīt un ievēlēt vismaz trīs pētniekus, kuri ir akadēmiskās karjeras sākumā, lai nodrošinātu bakalaura un maģistra studiju programmu ilgtermiņa stabilitāti.</p>	<p>2024./2025. studiju gadā studiju virziena īstenošanā jau piesaistīti trīs jauni mācībspēki (viens ar Mg.iur. grādu (ar sabiedrības pārvaldi saistītu kursu docēšana), viens ar Mg.sc.soc. grādu (pētījuma metožu studiju kursu docēšana), viens ar Dr.paed. grādu (ar filozofiju un retoriku saistītu studiju kursu docēšana).</p>
5.	<p>Izveidot formālu prakses sistēmu studiju virzienā, lai sniegtu studentiem praktisku pieredzi un dotu studentiem iespēju iegūt lielāku izpratni par jomu.</p>	<p>Studiju virzienā netiks ieviesta prakse: kā viens no iemesliem ir tālmācības studiju forma abās programmās, kurā īstenojot praksi nav iespējams. Bakalaura studiju programmā praktiskā pētnieciskā pieredze tiek iegūta, pasniedzēja uzraudzībā individuāli īstenojot pētījumu studiju projekta ietvaros; bakalaura un maģistra studiju programmās ar pētniecību saistīti uzdevumi tiek uzdoti dažādu studiju kursu ietvaros; studiju virzienā tiek organizētas ekskursijas uz publiskā un privātā sektora organizācijām, pētnieciskām kompānijām, NVO; tiek pieaicināti praktiķi vieslektori; studējošie kopā ar docētājiem tiek iesaistīti pētnieciskos projektos; studējošie pētnieciskās iemaņas var attīstīt ESAF .</p>
Rekomendācijas OSPS bakalaura studiju programmai		
1.	<p>Ieviest jaunus obligātos kursus ar skaidru sabiedrības pārvaldes fokusu vai pārkārtot esošo KP apjomu, lai nodrošinātu, ka katrs no diviem esošajiem sabiedrības pārvaldes kursiem būtu 6 KP.</p>	<p>Pārskatīts bakalaura studiju programmas plāns un ESAF Domē apstiprinātas studiju plāna izmaiņas 2025./2026. gadam, lai palielinātu KP apjomu, tiks izstrādāti jauni studiju kursi "Publiskā administrācija" 6 KP un "Pašvaldību organizācija" 6 KP. Ierobežotās izvēles daļā tiks piedāvāts jauns studiju kurss "Cilvēkkapitāla attīstība sabiedrības pārvaldē".</p>
2.	<p>Stiprināt vasaras skolu un nodrošināt tās nepārtrauktu norisi (vismaz katru otro gadu).</p>	<p>Plāns par vasaras skolas organizēšanu Jelgavā 2025. gadā.</p>
3.	<p>Iekļaut ikgadējo mācībspēku vidējā vecuma aprēķinu cilvēkresursu attīstības plānā ESAF un studiju programmas līmenī, lai nodrošinātu</p>	<p>2024. gada jūnijā ir uzsākta un līdz 30.08.2024. veikta situācijas izpēte par LBTU personāla darba izpildes novērtēšanas, atlīdzības un motivēšanas sistēmu, tajā skaitā personāla attīstību. Personāla audita rezultāti būs zināmi 2024. gada septembrī, kuri tālāk tiks iestrādāti</p>

Nr.	Ekspertu rekomendācijas	Izpildes/nepildīšanas apraksts un argumentācija
	personāla atjaunošanos, noteiktu vidējā vecuma līmeni, kas nekavējoties jārisina, lai mazinātu studiju programmas īstenošanas riskus.	personāla stratēģijas aktualizēšanā un pilnveidē universitātes struktūrvienībās. Sagatavojot studija virziena ikgadējo pārskatu tajā tiks iekļauts vidējā vecuma aprēķins par mācībspēku vecumstruktūru.
4.	Pārskatīt grāmatu iegādes politiku, lai nodrošinātu regulāru literatūras aktualizāciju studiju jomai nepieciešamajās jomās, īpaši sabiedrības pārvaldē.	Aktualizēts saraksts ar grāmatām par sabiedrības pārvaldes tēmām. Izveidots un iesniegts saraksts ar grāmatām, ko plānots iegādāties 2024./2025. studiju gadā par sabiedrības pārvaldes tēmām.
Rekomendācijas OSPS maģistra studiju programmai		
1.	Izstrādāt izlīdzinošos kursus dažādu studiju jomu studentiem, kas būtu vismaz 6 KP apjomā	Piedāvāti risinājumi maģistrantiem priekšzināšanu gūšanai: 1) visi OSPS bakalaura līmeņa studiju kursi apgūstami klātienē klausītāja statusā vai patstāvīgi e-studiju vidē Moodle; 2) patstāvīgi apgūstami starpaugstskolu projektā DIGITEKA izveidotie un Moodle vidē pieejamie studiju kursi par pētījumu metodēm, zinātnisko darbu rakstīšanu, aptaujas anketu izstrādi u.c. (skat. pielikumā).
2.	Uzturēt to, ka katrā akadēmiskajā gadā 2-3 maģistranti iesaistīti kopā ar mācībspēkiem zinātniskā darbā	2024./2025. studiju gadā jau iesaistīti 2 maģistranti zinātnisko projektu īstenošanā: 1) viena OSPS 2.kursa maģistrante iesaistīta Valsts pētījumu programmas “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai” 2021-2024 projektā “Jauni risinājumi demogrāfijas un migrācijas procesu izpētē latviskas un eiropiskas zināšanu sabiedrības attīstībai (DemoMigPro)”. Projekta nr. VPP-LETONIKA-2021/3-00; 2) viens 1.kursa maģistrants iesaistīts LZP Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektā “Bio-reģioni kā integrēta stratēģija ilgtspējīgai lauku teritoriju attīstībai Latvijā”, Nr. lzp-2022/1-0519. Turpmākajos gados plānots iesaistīt projektos vismaz pa vienam maģistrantam no katra kursa.
3.	Palielināt vieslektoru (t.sk. darba devēju) skaitu tādos pamatkursos kā sociālās pētniecības metodes, sociālā labklājība, dzīves kvalitātes studijas, tautas attīstība u.c. skaidrot atsevišķus teorētiskus jēdzienus no praktiskās pielietošanas viedokļa - vismaz trīs vieslektori gadā.	Izstrādāts grafiks vieslekciju organizēšanai.
4.	Pārskatīt grāmatu iegādes politiku, lai nodrošinātu regulāru literatūras aktualizāciju studiju virzienam nepieciešamajās jomās, īpaši sabiedrības pārvaldē.	Izveidots saraksts ar grāmatām, kas tiks iegādātas 2024./2025. studiju gadā par sabiedrības pārvaldes tēmām.
5.	Paplašināt dalību starptautiskās akadēmiskās konferencēs. Katram akadēmiskā personāla locekli jāapmeklē vismaz 1 konference gadā ārpus LBTU.	Plāns: 15 maģistra studiju programmas OSPS īstenošanā iesaistīte docētāji piedalījušies vismaz 1 starptautiskā zinātniskā konferencē ārpus LBTU.

4. Studiju virziena studiju satura pilnveidošana un aktualizēšana

4.1. Izmaiņas studiju plānos un esošajos studijuursos

Gatavojoties gaidāmajai studiju virziena akreditācijai, 2023./2024. studiju gadā turpinājās darbs pie esošo studiju kursu pilnveides e-studiju vidē bakalaura un maģistra studiju programmā. Saskaņā ar akreditācijas ekspertu komisijas rekomendācijām tika pārskatīts bakalaura studiju programmas plāns un ESAF Domes sēdē 2024. gada 27. augustā apstiprinātas studiju plāna izmaiņas 2025./2026. gadam: lai palielinātu KP apjomu, tiks izstrādāti jauni studiju kursi “Publiskā administrācija” 6 KP un “Pašvaldību organizācija” 6 KP. Ierobežotās izvēles daļā tiks piedāvāts jauns studiju kurss “Cilvēkkapitāla attīstība sabiedrības pārvaldē” 3KP.

4.2. Jaunu studiju kursu izveidošana

Lai īstenotu studiju virziena novērtēšanas ekspertu komisijas rekomendāciju palielināt KP apjomu ar sabiedrības pārvaldi saistītos studijuursos bakalaura studiju programmā, līdz 2025./2026. gadam tiks izstrādāti jauni studiju kursi obligātajā daļā "Publiskā administrācija" 6 KP un "Pašvaldību organizācija" 6 KP, savukārt ierobežotās izvēles daļā tiks izstrādāts jauns studiju kurss "Cilvēkkapitāla attīstība sabiedrības pārvaldē" 3KP.

4.3. Jaunas mācību grāmatas, studiju materiāli un citi informācijas resursi

ESAF regulāri papildina fakultātes bibliotēku Studiju un zinātnes informācijas centrā ar jaunām grāmatām, informācijas avotiem, studiju materiāliem. 2023./2024.studiju gadā ESAF iegādātas grāmatas un mācību materiāli 2289,72 EUR vērtībā. Studiju procesa nodrošināšanai pārskata periodā iegādāta arī periodika 722,25 EUR vērtībā. Nozīmīgākās grāmatas, kuras izmantojamas studiju virzienā docētajos studijuursos, apkopotas 3. tabulā.

3.tabula

Iegādātie un saņemtie informācijas resursi, izmantojami dažādu studiju kursu apguvē

Resursa nosaukums	Studiju kurss, kurā resurss izmantojams
1. Williamson H., Côté J.E. <i>Advanced Introduction to Youth Studies</i> . Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 2022. 140 p. ISBN: 9781839107177	Socioloģijas teorija (maģ.)
2. Cabrera S.A., Sweet S. <i>Handbook of Teaching and Learning in Sociology</i> . Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 2023. 459 p. ISBN: 9781800374379	Socioloģijas teorija (maģ.)
3. Blomberg J. <i>Organization Theory: Management & Leadership Analysis</i> , Second Edition, 2023. Los Angeles, London: Sage Publications Ltd, 2023.357 p. ISBN: 9781529605723	Organizāciju studijas (maģ.) Organizāciju un grupu socioloģija (bak.)
4. Burton R.M., Obel B., Håkansson D.D. <i>Organizational Design: A Step by Step Approach</i> . 4th Revised edition. New York, NY: Cambridge University Press, 2021. 266 p .ISBN: 9781108717564	Organizāciju studijas (maģ.) Organizāciju un grupu socioloģija (bak.) Organizāciju izpētes pieejas (bak.)
5. Costanza R. <i>Addicted to Growth: Societal Therapy for a Sustainable Wellbeing Future</i> . London; NY: Routledge, 2023. 136 p. ISBN: 978-1-032-00334-4	Tautas attīstība (maģ.) Vides socioloģija (maģ.)
6. Bossel H. <i>Earth at a Crossroads: Paths to a Sustainable Future</i> . UK: Cambridge University Press, 1998. 338 p. ISBN: 978-0-521-63995-8	Tautas attīstība (maģ.) Vides socioloģija (maģ.)
7. Costanza R., Erickson J. D. at al. <i>Sustainable Wellbeing Futures: A Research and Action Agenda for Ecological Economics</i> . Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing LTD 2020. 458 p. ISBN: 978-1-78990-0941-1	Ekonomikas teorijas pamati (bak.) Tautas attīstība (maģ.) Vides socioloģija (maģ.)
8. Bossel H. <i>Systems and Models: Comlexity Dinamics Evolution Sustainability</i> . Germany: Bod, 2007. 359 p. ISBN:978-3-8334-8121-5	Tautas attīstība (maģ.) Vides socioloģija (maģ.)
9. Agarwal U.A., Jain K., Anantatmula V., Shankar S. <i>Managing People in Projects for High Performance: Behavioural Approach to Productive Project Teams</i> . Singapore: Springer Verlag, 2023. 165 p. ISBN: 978-981-19-8205-7	Politikas teorija (bak.) Organizāciju studijas (maģ.)
10. Šūpule I. <i>Latvijas augsti izglītotie emigranti: izglītības un darba pieredze Latvijā un ārvalstīs</i> . Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2020. 206. lpp. . ISBN: 978-9934-18-564-9	Ekonomikas teorijas pamati (bak.) Darba socioloģija (bak.)
11. Žabko O. <i>Profesionālās mobilitātes analīze: darba tirgus agentu mijiedarbība un indivīdu kapitāla pārvaldības stratēģijas</i> . Promocijas darba kopsavilkums. Rīga: Latvijas Universitāte,2023. 82. lpp. ISBN: 978-9934-36-074-9	Ekonomikas teorijas pamati (bak.) Darba socioloģija (bak.)
12. Odum H.T. <i>Environment, Power, and Society for the Twenty-First Century: The Hierarchy of Energy</i> . New York: Chichester, Columbia University Press, 2007. 418 p. ISBN: 978-0-231-12887-2	Ekonomikas socioloģija (bak.) Ekonomikas teorijas pamati (bak.)

Resursa nosaukums	Studiju kurss, kurā resurss izmantojams
13. Blewitt J. <i>Understanding Sustainable Development</i> . Third Edition. New York, NY: Routledge, 2018. 418 p. ISBN: 978-1-138-20595-6	Tautas attīstība (maģ.) Vides socioloģija (maģ.)
14. Barkāne I. <i>Cilvēktiesību nozīme mākslīgā intelekta laikmetā. Privātums datu aizsardzība un regulējums masveida novērošanas novēršanai</i> . Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2023. 328 lpp. ISBN: 978-9934-36-097-8	Medijpratība un platformu sabiedrība (bak.) Organizāciju izpētes pieejas (bak.) Digitālie mediji mūsdienu sabiedrībā (maģ.)
15. Mhlanga D. <i>FinTech and Artificial Intelligence for Sustainable Development: The Role of Smart Technologies in Achieving Development Goals</i> . Cham Switzzeland: Palgrave Macmillan, 2023. 428 p. ISBN: 978-3-031-37775-4	Medijpratība un platformu sabiedrība (bak.) Digitālie mediji mūsdienu sabiedrībā (maģ.)
16. Ditshego K. <i>Sustainable Municipalities through Real-Time Integrated Tehnology: A Guide for Promoting Collaboration and Agility</i> . London, UK: LAP Lambert Academic Publishing, 2023. 84 p. ISBN: 978-620-5-63099-0	Pašvaldību organizācija (bak.) Publiskais un nevalstiskais sektors (maģ.)
17. Abels M.L. <i>Policy Making in the Public Interest: A Text and Workbook for Local Government</i> . New York and London: Routledge, 2018. 122 p. ISBN: 978-1-138-06481-2	Pašvaldību organizācija (bak.) Publiskais un nevalstiskais sektors (maģ.)
18. Benz A. <i>Rethinking Multilevel Governance</i> . Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2024. 200 p. ISBN: 978-1-0353-0628-2	Sabiedrības pārvalde (maģ.) Publiskā administrācija (bak.)
19. Brandsma G.J. <i>Handbook on European Union Public Administration</i> . Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2024. 386 p. ISBN: 978-1-80220-900-6	Sabiedrības pārvalde (maģ.) Publiskā administrācija (bak.)
20. Mocca E. <i>Cities in Search of Freedom: European Municipalities against the Leviathan</i> . Great Britain: Bristol University, 2023. 145 p. ISBN: 978-1-5292-1632-	Pašvaldību organizācija (bak.) Publiskais un nevalstiskais sektors (maģ.)
21. Scheller D.S. <i>Elementary Statistics for Public Administration: An Applied Perspective</i> . New York, NY: Cambridge University Press, 2025. ISBN: 978-1-009-43995-4	Sabiedrības pārvalde (maģ.) Publiskā administrācija (bak.)

4.4. Studējošo noslēguma darbu tēmu analīze un novērtējums

Valsts eksāmena komisijai tika iesniegti 12 pilna laika studentu bakalaura darbi, no tiem bija viens ārvalstu studenta darbs. Visi tika sekmīgi aizstāvēti, darbu autoriem komisija piešķīra sociālo zinātņu bakalaura grādu socioloģijā. Aizstāvēto bakalaura darbu vidējā atzīme ir 7,83 balles. Bakalaura darbu izstrādi vadīja seši ESAF docētāji un tos recenzēja septiņi recenzenti. Komisija kā labākos atzīmēja šādus darbus:

1. „*A Comparative Analysis of Tattooed/Non-tattooed Individuals' Perceptions and Attitude Towards Tattoo in Latvia*” (vērtējums 9 balles (teicami));
2. „*Onkoloģijas pacientu aprūpējošo ģimenes locekļu dzīves kvalitāti ietekmējošie faktori*” (vērtējums 9 balles (teicami)).

Komisija augstākminētos darbus rekomendēja virzīt zinātnisko darbu konkursiem un publicēt rezultātus.

Maģistra eksāmena komisijā tika iesniegti un aizstāvēti 4 maģistra darbi ar vidējo vērtējumu 8,0 balles. Maģistra darbu izstrādi vadīja divi ESAF Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes docētāji, bet tos recenzēja septiņi recenzenti. Maģistra darbs „*Profesionālās izglītības pedagogu darba dzīves kvalitāte izglītības sistēmas pārmaiņu kontekstā*” tika aizstāvēts ar 9 (teicami) un komisija ieteica to virzīt publicēšanai un dalībai pētniecisko darbu konkursos. Balstoties uz sekmju izrakstu, kas apliecina iepriekšminētā maģistra darba autores augstos studiju rezultātus (vidējā svērtā atzīme 9.25) un maģistra darba aizstāvēšanas rezultātiem (iegūts vērtējums 9 (teicami)), MEK nolēma piešķirt maģistrantei diplomu ar izcilību.

Kopumā MEK secināja, ka maģistra darbi ir izstrādāti atbilstoši maģistra darbu izstrādei izvirzītajām prasībām. Pētījumiem izraudzītas sociāli aktuālas un praktiski risināmas tēmas, kas atbilst studiju programmas ievirzei un Latvijā ir maz pētītas. Maģistra darbos bija vērojama izmantoto metožu daudzveidība, veikta gan kvantitatīvā analīze (izmantojot deskriptīvās analīzes rādītājus, korelācijas un statistiskās pamatotības kritērijus, kontentanalīze), gan kvalitatīvā analīze.

Maģistranti bija sagatavojuši izvirzītajām prasībām atbilstošas prezentācijas, demonstrēja prasmes skaidrot pētījumu rezultātus, izmantojot atbilstošas socioloģiskas teorijas un iedziļināšanos pētāmajā nozarē.

4.5. Studiju noslēguma pārbaudījumu izstrādes ieteikumi

Kopumā VEK pozitīvi vērtēja izvēlēto bakalaura darbu tematu aktualitāti, kas saistīta ar aktuālām sociālām problēmām un reģionālās attīstības specifiku. Komisijas priekšlikums ir lietot specifiskākas socioloģijas teorijas un veidot ciešāku sasaisti ar izpētes rezultātiem, kā arī bakalaura darbos izstrādātos priekšlikumus precīzāk sasaistīt ar to īstenošanas iespējām.

MEK norādīja, ka nepieciešams lielāku uzmanību pievērst zinātniskajai terminoloģijai, īpaši tēmās, kas Latvijā ir maz pētītas. Vēlams pētāmos tematus analizēt plašākā sociālo pārmaiņu kontekstā. Lietderīgi ar pētījumu rezultātiem iepazīstināt plašāku auditoriju, jo darbos izstrādātos priekšlikumus iespējams izmantot profesionālās izglītības kvalitātes uzlabošanai un personāla profesionālās izaugsmes problēmu risinājumam mazumtirdzniecības jomā.

5. Mācībspēki un pētnieki

5.1. Profesionālā pilnveide

Studiju virziena īstenošanā iesaistītie docētāji regulāri paaugstina kvalifikāciju, profesionālā pilnveide tiek realizēta dažādos veidos. Vismaz reizi sešos gados mācībspēki apmeklēja augstākās izglītības pedagogu profesionālās pilnveides programmu LBTU „Inovācijas augstskolu didaktikā” (160 h). Pārskata periodā šo programmu apguva un sertifikātu ieguva 2 studiju virziena īstenošanā iesaistītie docētāji. Citi profesionālās pilnveides pasākumi, tajā skaitā angļu valodas kursi, kuri īstenoti LBTU un kurus apmeklējuši daļa studiju virziena īstenošanā iesaistīto docētāju, apkopoti 4. pielikumā. Docētāji izmantojuši iespēju pilnveidot savas zināšanas ārpus LBTU organizētajos semināros unursos, tajā skaitā Lietuvā, Beļģijā un Grieķijā (4. pielikuma 2. tabula). Mācībspēki savu kvalifikāciju paaugstina, piedaloties starptautiskās un zinātniskās konferencēs, starptautiskos semināros (5. pielikums).

5.2. Zinātniskās pētniecības veicināšana

Studiju virziena īstenošanā iesaistītie docētāji piedalās zinātniskās konferencēs un publicē pētījumu rezultātus zinātniskos žurnālos, konferenču rakstu krājumos un citos izdevumos (skat. 5. pielikumu), piedalās zinātniskos projektos un veic līgumdarbus (skat. 6. pielikumu), piedalās starptautisku konferenču organizēšanā un sekciju darba vadīšanā, recenzē to rakstus, piemēram, ESAF starptautiskā konference *Economic Science for Rural Development*, LBTU starptautiskā konference *Research for Rural Development*, Rīgas Tehniskās universitātes 64. starptautiskā zinātniskā konference.

Valsts pētījumu programmas “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai” 2021-2024 projekta “*Jauni risinājumi demogrāfijas un migrācijas procesu izpētē latviskas un eiropiskas zināšanu sabiedrības attīstībai (DemoMigPro)*” (projekta nr. VPP-LETONIKA-2021/3-00) īstenošanā tika iesaistīta OSPS 1. kursa maģistrante. LZP FLPP projekta “*Bio-reģioni kā integrēta stratēģija ilgtspējīgai lauku teritoriju attīstībai Latvijā*” (projekta Nr. Izp-2022/1-0519) īstenošanā piedalījās 3. kursa bakalaura studente un izstrādāja savu bakalaura darbu.

Pārskata periodā mācībspēki sagatavoja 26 publikācijas un prezentēja savu pētījumu rezultātus (30 uzstāšanās) dažādās zinātniskās konferencēs, tajā skaitā 8 studējošo prezentācijas kopā ar studiju darbu vadītājiem. Tas kopumā ir vairāk nekā iepriekšējā studiju gadā. Apkopojums par publikācijām pārskata periodā parādīts 4. tabulā. Izvēsta informācija par docētāju dalību konferencēs un publikācijām apkopota 5. pielikumā.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīto docētāju un studējošo zinātniskās aktivitātes

Zinātniskās aktivitātes	2023.gads*
Zinātnisko publikāciju skaits, kas ir iekļautas Web of Science vai Scopus datubāzēs	
- publikācijas Q1 kvartiles izdevumos, skaits	2
- publikācijas Q2 kvartiles izdevumos, skaits	2
Atvērtās piekļuves zinātnisko publikāciju skaits, kas ir iekļautas Web of Science vai Scopus datubāzēs	14
Referātu skaits starptautiskajās zinātniskajās konferencēs	19
Studējošo dalība zinātniskās konferencēs (Abstract), skaits	4
Uzturēto patentu, licenču un zinātniskās (know-how) skaits	-
t.sk. starptautiskie patenti	-
Īstenoto zinātnisko projektu skaits	17
t.sk., projekti, kuros iesaistīti studenti/maģistranti	2
Aizstāvēto promocijas darbu skaits (ja virzienā ir doktora studiju programmas)	-

* informācija par pilnu kalendāro gadu

5.3. Doktorantu/maģistrantu iesaistīšana studiju kursu īstenošanā

Bakalaura studiju programmas īstenošanā tika iesaistīta viena LBTU ESAF doktorante, kura docēja studiju kursu “Reģionālā attīstība” ārvalstu studentiem.

6. Sadarbība**6.1. Sadarbības stiprināšana ar ieinteresētajām pusēm**

Studiju programmu saturs un tā īstenošana nodrošina studiju programmu un studiju virziena ilgtspējīgu attīstību, jo ir balstīta uz sadarbību un atbildīgu rīcību, kurā iesaistīti studējošie, mācībspēki, absolventi un darba devēji. Studējošo vērtējumam ir liela nozīme studiju kursu satura pilnveidē, studiju kursu papildināšanā un mācībspēku atlasē darbam studiju programmās. Studējošie ieteikumi tiek apspriesti SOHU sapulcēs un fakultātes metodiskajās komisijās. Studējošie piedalās ESAF domes darbā. Katrs studiju programmas īstenošanā iesaistītais mācībspēks var iepazīties ar studējošo vērtējuma kopsavilkumu LBTU informācijas sistēmā katra semestra beigās. Studējošie mācībspēku darbu vērtē 5 ballu skalā, novērtējot gan docētāja darbu, gan studiju kursa saturu. Studentiem ir iespēja ierakstīt arī savus komentārus un priekšlikumus studiju kursa pilnveidei. Studiju process notika gan klātienē, gan atsevišķos gadījumos attālināti Moodle vidē, vadot tiešsaistes nodarbības *BigBlueButton*, *Zoom* vai citās platformās. Studējošo iesaiste un atdeve bija maksimāli intensīva, mācībspēki spēja nodrošināt sekmīgu studiju procesa un noslēguma pārbaudījumu kārtēšanas norisi. Tālmācības studenti augsti novērtēja atsevišķos studijuursos ievietotās videolekcijas. Atzinīgi tiek vērtētas tas, ka docētāji savlaicīgi izlabo studiju darbus; studentiem patīk, ja atgādina un motivē pildīt uzdotos darbus, ja var mācīties praktiskā ceļā. Lai celtu studiju procesa norises kvalitāti, studenti rosināja novērst novēlotu iesniegto uzdevumu labošanu un sniegt atgriezenisko saiti par kontroldarbiem.

Maģistranti atzinīgi novērtējuši studijuursos izstrādātos materiālus, ko atzina par saprotamiem, labi strukturētiem. Atzinīgi novērtēta docētāju profesionalitāte, spēja iedrošināt un rosināt radoši domāt. Atsevišķos studijuursos rosināts pārskatīt praktisko darbu apjomu un veidot ciešāku sasaisti ar socioloģiju.

Vieslekcijas

Studiju procesa kvalitātes pilnveides nolūkos ESAF regulāri studējošiem piedāvā vieslekcijas. Pārskata gadā studiju virziena studijuursos notika 10 nozares profesionāļu vieslekcijas (skat. 7. pielikuma 1. tabulu). Tradicionāli kopīgas vieslekcijas visiem ESAF studentiem un maģistrantiem tiek organizētas *Absolventu nedēļas* laikā rudens semestrī. Tās laikā studējošie tiek ar ESAF absolventiem-nozares speciālistiem, kuri iepazīstina studējošos ar savu profesionālo pieredzi un ar aktualitātēm nozarē. Vieslekcijas ir atklātas. Pārskata gadā organizētajā 15. ESAF Absolventu lekciju

nedēļā 2023. gada oktobrī piedalījās 4 vieslektori-absolventi (skat. 7. pielikuma 3. tabulu). Arī docētāji savas kompetences ietvaros piedāvā vieslekcijas interesentiem ārpus LBTU, piemēram, 2023. gada oktobrī notika lekcijas skolotājiem vadošajās Latvijas augstskolās par zinātniskās pētniecības darbu rakstīšanu socioloģijā).

Mācību ekskursijas

Pārskata periodā tika organizētas 14 mācību ekskursijas (skat. 7. pielikuma 2. tabulā).

Sadarbība ar publiskā, nevalstiskā un pašvaldību sektora institūcijām

Sadarbība ar nozari un darba devējiem veidojas mācību ekskursiju laikā, apmeklējot publiskā, nevalstiskā un privātā sektora organizācijas, kā arī pētnieciskās kompānijas. Sadarbībā ar pašvaldībām notiek pētniecība un līdzdalība viņu projektos, piemēram, divas SOHU docētājas regulāri piedalās Jelgavas novada projekta “Digitālā iekļaušana sociālās atstumtības mazināšanai (DIGI-INCLUSION)” diskusijās un darba grupās. Projektu finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2021-2027 Eiropas teritoriālās sadarbības programma URBACT IV. Citi SOHU kolēģi – filozofi - 2024. gada 27. aprīlī Roberta Mūka muzejā Galēnos piedalījās diskusijā “Mantotā nākotne” par ANO 17 Ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Organizatori bija Viduslatgales pārnovadu fonds un Roberta Mūka muzejs Galēnos.

Dalība studiju procesa galvenā rezultāta izvērtēšanā

Sadarbība ar darba devējiem tiek uzturēta, aicinot viņus piedalīties MEK darbā, rosinot ieteikt studiju noslēguma darbu tēmas un aicinot viņus par konsultantiem. MEK darbā piedalās Zemgales Plānošanas reģiona administrācijas vadītāja. VEK darbā piedalījās Jelgavas pilsētas domes Sabiedrības integrācijas pārvaldes jaunatnes lietu speciālists. Pārskata periodā nozares pārstāvji netika iesaistīti studiju kursu īstenošanā, taču docētāji tika iesaistīti lekciju vai semināru pasniegšanā nozares speciālistiem (skat. 5. tabulu).

5. tabula

LBTU mācībspēku iesaiste lekciju/semināru organizēšanā nozares speciālistiem

Organizācija, kurā notika lekcijas/semināri	Laika periods
Apvārsnis 2020 projekti IITF / “HOR14 – Latvijas Digitālais akselerators-DAOL” - Pasniegts lekciju apmācību kurss Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas Valsts vides dienesta darbiniekiem	2024. gada 13.maijs – 3.jūnijs
Valsts Lauku tīkla organizēts seminārs lauku partnerību speciālistiem par viedo ciemu darbības vērtēšanas metodoloģiju	2024. gada 25.aprīlis
LBTU Mūžizglītības centra organizētas lekcijas skolu pedagogiem par zinātniskās pētniecības darbu rakstīšanu	2023. gada 23.-27. oktobrī

6.2. Starptautiskās sadarbības veicināšana

Pārskata periodā mācībspēki strādāja ar 5 ERASMUS+ studentiem. Pārskata periodā viena bakalaura studiju programmas students devās ERASMUS+ mobilitātē uz Grieķiju (Pantention University) (7. tabula). Maģistra studijās mobilitātes nav bijis (6. tabula). Ienākošā mobilitāte atspoguļota 6. tabulā.

Ienākošā mobilitāte

Studiju programma	Valsts	Ārvalstu studentu skaits	Ārvalstu vieslektoru skaits
Pamatstudijas	Ukraina	4	-
	Turcija	1	-
Maģistra studijas	-	-	-

Izejošā LBTU studentu mobilitāte

Studiju programma	ERASMUS+		BOVA
	SMS	SMP	
Pamatstudijas	1	-	-
Maģistra studijas	-	-	-

SMS – mobilitātes studijas

SMP – mobilitātes prakse

Izejošā LBTU mācībspēku mobilitāte

Valsts	ERASMUS+		BOVA	Citas aktivitātes
	Lekciju lasīšana	Pieredzes apmaiņa		
Nīderlande	1	-	-	-
Polija	1	-	-	-
Grieķija	-	-	-	1

Kopā pārskata periodā bijušas 3 docētāju izejošās mobilitātes.

7. Studiju virziena resursu izmaiņas

7.1. Studējošo un absolventu skaits

Kopējam studējošo skaitam studiju virzienā vērojama tendence būt stabilam, tomēr bakalaura studijās studentu pieplūdumu raisa interese par izglītošanos tālmācības formā. Maģistra studiju programmai tika piešķirtas 13 budžeta vietas, bakalaura studiju programmā bija 8 budžeta vietas. Pieaug ārzemju studentu (Indija, Šrilanka, Āfrikas valstis, u.c.) interese par abām studiju programmām. Studējošo un absolventu skaits studiju virzienā parādīts 9. tabulā.

Studējošo un absolventu skaits

Studiju līmenis	Studējošo skaits 01.10.2023	Studējošo skaits 01.10.2024	Absolventu skaits 01.09.2023- 31.08.2024
<i>Pamatstudijas</i>			
Organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģija	73	103	12
<i>Maģistra studijas</i>			
Organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģija	17	30	4

Studentu skaits ir ievērojami pieaudzis, tas noticis īpaši uz ārvalstu studentu rēķina.

Izmantojot Valsts izglītības informācijas sistēmā pieejamos absolventu monitoringa datus, OSPS studiju programmas absolventu nodarbinātības līmenis vērtēts atbilstoši pieejamajai informācijai par izglītības tematiskajām grupām. Studiju virziens “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” iekļaujas tematiskajā grupā “Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības”. 10. tabulā iekļauta informācija par LBTU absolventu nodarbinātību šajā grupā.

Studiju virziena absolventi darba tirgū

Rādītājs	2021	2022
Absolventu nodarbinātības līmenis LBTU tematiskajā grupā <i>Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības</i> :	(absolventi 2020. gads)	(absolventi 2021. gads)
Pamatstudijās	85.7%	85.2%
Maģistra studijās	86.1%	76.8%
Absolventu ienākumi pēc absolvēšanas, EUR gadā		
LBTU Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes tematiskajā jomā	14 608	19 246

(dati no <https://www.viis.gov.lv/monitoringa-riki> par 2 iepriekšējiem gadiem)

Saskaņā ar monitoringa datiem, nodarbinātība Sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību tematiskajā grupā no 2018.-2021.gadam augusi par 4%, sasniedzot 81% tieši augstākajā kvalifikācijā (tātad arī ar maģistra grādu), lai arī vidēji nodarbinātība šajā grupā palikusi relatīvi nemainīga, 2021. gadā sasniedzot 86.2%. Vidējo ienākumu gadā pieaugums laika periodā no 2018.-2021. visiem absolventiem pieaudzis par 6834 eur, bet Sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību tematiskajā grupā par apmēram 5215 eur, sasniedzot 21428 eur 2021.gadā, kas ir nedaudz zem vidējiem ienākumiem salīdzinot ar visiem AII absolventiem valstī. Ievērojama atšķirība ir nodarbinātības augstākajā kvalifikācijā rādītājos starp privāto un valsts augstākās izglītības iestāžu absolventiem (73% privāto un 85% valsts augstākās izglītības iestāžu absolventi 2021. monitoringa gadā, ņemot vērā visu gadu unikālos absolventus, ir nodarbināti augstākās kvalifikācijas profesijās). Gan nodarbinātība, gan nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā doktoru un maģistru vidū ir būtiski augstāka kā starp bakalaura un koledžas studiju līmeņa absolventiem visos monitoringa un absolvēšanas gados, tendencēs un dinamikā uzrādot un apliecinot studiju līmeņa hierarhiju. Nodarbinātība ir nedaudz samazinājusies, kas ir kopējā tendence valstī. LBTU absolventu nodarbinātība šajā tematiskajā grupā 2021. gadā bija par 5.57 % augstāka nekā vidēji valstī, bet 2022. gadā tā palielinājās par 2,05 %. Pamatstudiju absolventu nodarbinātība ir krietni augstāka nekā valstī vidēji (valstī 78.4%), savukārt maģistra studiju absolventu nodarbinātībā 2022.gadā ir vidējā valsts līmenī. Absolventu ienākumi pēc absolvēšanas ir vērtēti pa tematiskajām jomām, bet ne līmeņiem (datu neesamības dēļ). LBTU Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes tematiskās jomas absolventu ienākumi pirmajā gadā pēc absolvēšanas 2021. gadā – 14 608 EUR, bet 2022. gadā – 19 246 EUR. Palielinājums ir ievērojams – par 4638 EUR jeb 31.7 %.

7.2. Mācībspēku skaits

2023. gadā LBTU ir veikts akadēmiskā personāla vecuma struktūras izvērtējums, tāds ir veikts arī studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” (skat. 11. tabulu). Tā kā 2024./2025. studiju gadā SOHU darba attiecības uzsāks vairāki jauni kolēģi, tad tika sarēķināta vecuma struktūra arī 2024./2025. studiju gadam, kas liecina, ka studiju virzienā pieaug docētāju īpatsvars vecuma grupās no 25 līdz 49 gadiem (50% no kopējā docētāju skaita) un, salīdzinot ar 2023./2024. studiju gadu, samazinās docētāju īpatsvars vecumā virs 50 gadiem (attiecīgi no 56.6% uz 50.0%), kas kopumā atbilst vidējai docētāju vecuma struktūrai LBTU.

11. tabula

Studiju virziena īstenošanā iesaistīto docētāju vecuma struktūra, %

Vecuma grupas, gadi	LBTU 2023.gadā	OSPS 2023/2024	OSPS 2024/2025
25-29	0.7	3.3	3.1
30-34	5.3	13.4	15.6
35-39	11.9	3.3	3.1
40-44	18.5	10	12.6
45-49	14.5	13.4	15.6
50-54	13.9	13.4	12.6
55-59	8.3	16.6	6.2

Vecuma grupas, gadi	LBTU 2023.gadā	OSPS 2023/2024	OSPS 2024/2025
60-64	10.2	16.6	15.6
65 un vairāk	16.8	10	15.6
Kopā vecumā no 25-49	50.9	43.4	50.0

Jau 2024.gada pavasarī, plānojot docētāju slodzes 2024./2025. studiju gadam, tika piesaistīti vairāki jauni docētāji sabiedrības pārvaldes, pētījumu metožu un citos studijuursos, lai sabalansētu studiju darba slodzes un atjaunotu personālsastāvu.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīto docētāju skaits un sastāvs nedaudz mainījies, jo mainījušies docētāju amati un slodžu pārdale institūtos 2023./2024. studiju gadā (skat. 12. tabulu).

12. tabula

Studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā (vēlēts un nevēlēts) personāla skaits

Amats	2022./ 2023.	2023./ 2024.
Profesori (emeritus)	-	1
Asociētie profesori	7	7
Docenti	14	7
Lektori	11	5
Asistenti	-	-
Pasniedzēji	-	7
Vadošie pētnieki	-	-
Pētnieki	-	-
Kopā	32	27

7.3. Studiju virziena infrastruktūras izmaiņas

Lai uzlabotu vides pieejamību, ESAF ēkā izbūvēts lifts, kas aprīkots ar Braila rakstu un audio sistēmu. Vairākās mācībspēku darba telpās veikts kosmētiskais remonts (119., 120., 201., 203.) un nomainīta daļa biroja mēbeļu (120., 201., 203.). Fakultātes auditorijās remontdarbi studiju gadā nav veikti, ir notikusi telpu aprīkojuma maiņa. Uzlabojumi parādīti 13. tabulā.

13. tabula

Telpu (auditoriju, laboratoriju) uzlabojumi (remonts, aprīkojums)

Telpas numurs/nosaukums	Struktūrvienība	Uzlabojuma īss apraksts
Visas telpas	ESAF	Datori atjaunoti uz Windows 11
307.aud.	ESAF	Nomainīts projektors
308.aud.	ESAF	Nomainīts projektors
106., 308., 310.aud.	ESAF	Nomainīts dators, monitors
105., 106., 123., 132., 212., 301., 302., 305., 306., 310. auditorija	ESAF	Nomainītas krīta tāfeles uz baltām magnētiskām tāfelēm

8. Plānotās galvenās aktivitātes aktuālajā studiju gadā

2024./2025. studiju gadā plānots turpināt akreditācijas ekspertu komisijas rekomendāciju ieviešanu, atbilstoši plānam (1.-3. pielikumi).

PIELIKUMI

Pielikumos ietvertajai informācijai ir ierobežota piekļuve, pamatojoties uz personas datu aizsardzības regulu.